

B7. Redovisning¹

För att rätt kunna bedöma kontrollpunkter i de olika skedena måste man ställa vissa krav på hur projektet redovisas. Detsamma gäller i högsta grad underlaget för att kunna genomföra virtuella trygghetsvandringar. Utan tillräcklig redovisning i ett skede finns det risk att syftet med Bo Tryggt 05 förfelas.

B7.1 Något att tänka på

De aspekter som behandlas i denna manual kräver att vissa detaljer bör redovisas noggrannare och i tidigare skeden än vad som hittills varit vanligt. En fördjupad översiktsplan måste exempelvis redovisa gångtrafikens huvudstruktur och kopplingar till omgivningen. Principprogram bör finnas för hur bostadsbebyggelsen ska relateras till allmän platsmark. En detaljplan måste tydligt ange åt vilket håll entréer och fönster ska lokaliseras. Här bör också finnas principprogram för hur belysning och grönytor ska ordnas. Andra exempel är att vid byggnadsprojekteringen måste ytterdörrarnas infällning i väggen och omslutningsytornas hållbarhet preciseras liksom hur belysning utformas och adresser anges.

När ett projekt redovisas tydligare ökar samtidigt de generella möjligheterna för berörda parter att bedöma förslagets andra kvaliteter. Detta gäller t.ex. vid samråd med allmänheten och i samband med politiska beslut. Ökad precision i redovisningen höjer generellt kvaliteten på projekten. Viktiga tankar kommer inte lika lätt bort då ett skede övergår till ett annat (ramlar mellan stolarna). Precisionen minskar samtidigt ofta behovet av ändringar och justeringar i efterhand, något som kan minska produktionskostnaderna.

B7.2 Listigt arbete

Följande lista täcker krav för projektredovisning på flera nivåer. I ett tidigt skede kan delar av redovisningen ske i form av principlösningar och i gestaltningsprogram. I senare skeden måste informationen vara mer detaljerad i form av ritningar och beskrivningar.

Vi har försökt ordna punkterna efter i vilket skede redovisningskraven brukar uppträda. Om man upptäcker att något borde ha redovisats i ett tidigare skede men inte finns med i aktuellt skede är det ”hög tid att redovisa det nu”.

Genom att göra virtuella trygghetsvandringar i alla skeden kommer deltagare i processerna upptäcka vad som borde ha redovisats. Komplettera redovisningen omedelbart i det aktuella fallet, men notera bristen och ställ högre krav på redovisningen nästa gång.

1. Kopplingar till angränsande områden, särskilt avseende olika slag av trafik.
2. Exploateringsgrader för olika funktioner, som gör det möjligt att bedöma befolkningstäthet och antalet av rörelser av olika slag till och från olika byggnader/kvarter/gator.
3. Uppdelningen av utomhus områden i allmän plats respektive privat område (eller offentligt rum/privat rum).

---

¹ Denna lista utvecklades ursprungligen av Bo Grönlund, vid Arkitekturskolan i Köpenhamn, inför bedömningen av Hammarby Sjöstad i Stockholm. Den har bearbetats av oss för denna manual.

4. Lokalisering av allmänt tillgängliga lokaler (butiker, skolor etc.), om möjligt med angivande av funktion.
5. Alla slags gånglinjer på gångvägar, stigar, trottoarer och liknande (också på privat mark/inne på gårdar).
6. Kollektivt trafiksystem med placering av hållplatser.
7. Biltrafiksystem och avsiktligt bilfria ytor.
8. Placering av parkeringsplatser för bilar utomhus med en klassificering av överskådlighet från fönster i bostäder/lokaler.
9. Principer för hur belysningen ska lokaliseras och utformas på allmänna platser och vid entréer.
10. Principer för utformningen av allmänna platser och grönytor.
11. Placering av reella barriärer (väggar, staket, murar, etc.) och av symboliska barriärer (revirmarkeringar för övrigt).
12. Entréers läge (alla typer av entréer/dörrar i markplanet specificerat på olika typer som trappuppgång, källardörr, balkongdörr, altandörr, butiksdörr, etc.) samt markering av huruvida entréer är genomgående (om man kan komma in på både "framsidan" och "baksidan").
13. Andra öppningar i barriärer (portar, grindar, etc.) och huruvida dessa är låsbara.
14. Fasadavsnitt/gavlar som saknar fönster.
15. Fasader utan fönster i ögonhöjd längs rörelselinjer för gående och/eller cyklister.
16. Placering av buskage och planteringar, som skymmer sikten eller som man kan gömma sig i.
17. Placering av nischer samt tillbakadragna eller utskjutande fasadelement, som försvårar utblick och överblick och/eller skapar gömställen.
18. Placering av bänkar och andra faciliteter som främjar utomhus vistelse och samvaro.
19. Markering på karta och ritningar över antalet parkeringsplatser i varje parkeringsanläggning och huruvida anläggningen är låsbar. Ritningar som visar överblickbarhet samt dörrars/öppningars placering och låsbarhet.
20. Principer för lokalisering och utformning av cykelparkeringar och cykelförråd.
21. Ritningar som anger skalskydds nivåernas (och brandcellernas) lägen, med redovisning av dörrarnas skyddsklasser.
22. Placering av bostädernas förvaringsutrymmen.
23. Principer för utformning av balkonger och balkongfronter, ev. inhägnad av gårdar samt typ och höjd av inhägnad till privata trädgårdar.

Vår lista är under utveckling. Komplettera den för eget bruk och meddela oss dina erfarenheter så att listan kan bli ännu bättre.